

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 30 април 2024 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај каматните стапки на банките и штедилниците¹: март 2024 година

- Во март 2024 година, просечната каматна стапка на вкупните кредити изнесува 5,50% и бележи месечно намалување од 0,02 п.п., додека на годишно ниво е зголемена за 0,46 п.п. Просечната каматна стапка на вкупните депозити изнесува 1,80% и забележа месечно и годишно зголемување за 0,04 п.п. и 0,69 п.п., соодветно.
- Просечната каматна стапка на новоодобрените кредити², во март, изнесува 4,98% и забележа месечно и годишно намалување од 0,37 п.п. и 0,28 п.п., соодветно. Просечната каматна стапка на новопримените депозити оствари месечен и годишен раст од 0,15 п.п. и 0,42 п.п., соодветно и изнесува 2,46%.

Табела 1. Каматни стапки на вкупните и на новите кредити и депозити

	3.2023	4.2023	5.2023	6.2023	7.2023	8.2023	9.2023	10.2023	11.2023	12.2023	1.2024	2.2024	3.2024
во % на годишно ниво													
Вкупни кредити	5.04	5.08	5.09	5.12	5.49	5.49	5.49	5.49	5.48	5.47	5.55	5.52	5.50
Корпоративен сектор	4.70	4.79	4.81	4.86	5.36	5.36	5.37	5.37	5.36	5.33	5.44	5.40	5.35
Домаќинства	5.34	5.34	5.34	5.35	5.61	5.61	5.61	5.60	5.59	5.59	5.65	5.64	5.65
Новоодобрените кредити	5.26	5.44	5.32	5.26	5.57	5.53	5.49	5.55	5.38	5.21	5.22	5.35	4.98
Корпоративен сектор	5.27	5.53	5.36	5.26	5.75	5.73	5.50	5.71	5.39	5.30	5.21	5.25	4.73
Домаќинства	5.23	5.26	5.25	5.27	5.32	5.24	5.47	5.28	5.35	5.02	5.26	5.45	5.40
Вкупни депозити	1.11	1.17	1.22	1.40	1.50	1.55	1.59	1.67	1.74	1.79	1.72	1.76	1.80
Корпоративен сектор	1.74	1.82	1.92	1.99	2.02	2.08	1.94	1.96	2.23	2.06	2.07	2.08	2.12
Домаќинства	1.04	1.11	1.15	1.34	1.44	1.50	1.55	1.64	1.69	1.76	1.69	1.73	1.76
Новопримените депозити	2.04	2.23	1.93	2.70	2.21	2.17	2.15	2.32	2.28	2.37	2.22	2.31	2.46
Корпоративен сектор	1.10	1.62	1.50	2.11	1.57	1.81	1.65	1.51	1.71	2.19	2.02	2.19	2.52
Домаќинства	2.27	2.34	2.18	2.87	2.40	2.32	2.40	2.57	2.46	2.42	2.30	2.35	2.42

Извор: НБРСМ.

¹ Под „каматна стапка“ се подразбира пондерирана просечна каматна стапка искажана во проценти на годишно ниво. За подетално објаснување види ја методологијата

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

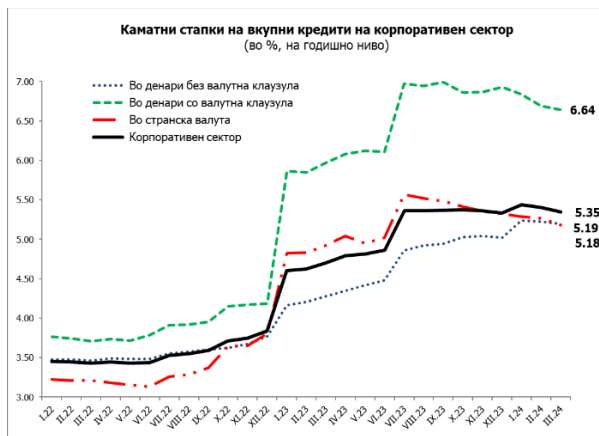
² Во однос на каматните стапки на новоодобрените кредити / новопримените депозити се карактеристични променливи движења. Ваквите движења на каматните стапки произлегуваат од промените на обемот на новите депозити/кредити (којшто од месец во месец може позначително да се менува), како и од новодоговорената каматна стапка.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

1. Каматни стапки на корпоративниот сектор³

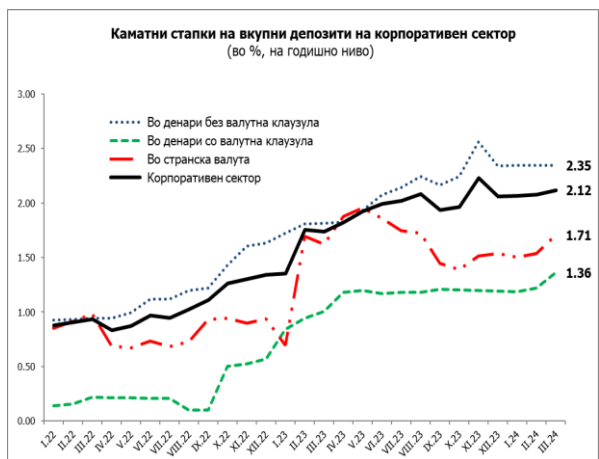
- Во март, просечната каматна стапка на вкупните кредити на корпоративниот сектор изнесува 5,35% и е намалена за 0,05 п.п. на месечно ниво. Надолната промена се должи на падот на сите компоненти, и тоа: каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,09 п.п.) и каматните стапки на денарските кредити со и без валутна клаузула (за 0,05 п.п. и 0,03 п.п., соодветно). На годишна основа, каматната стапка на вкупните кредити на корпоративниот сектор забележа раст од 0,65 п.п.

Извор: НБРСМ.

- Овој месец, каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор, оствари месечно намалување од 0,52 п.п. и изнесува 4,73%. Анализирани по валута, промената е резултат на намалувањето на каматните стапки на сите компоненти, и тоа: денарските кредити со и без валутна клаузула (за 0,60 п.п. и 0,54 п.п., соодветно) и кредитите во странска валута (за 0,24 п.п.). Споредено на годишно ниво, оваа каматна стапка е намалена за 0,54 п.п.

Извор: НБРСМ.

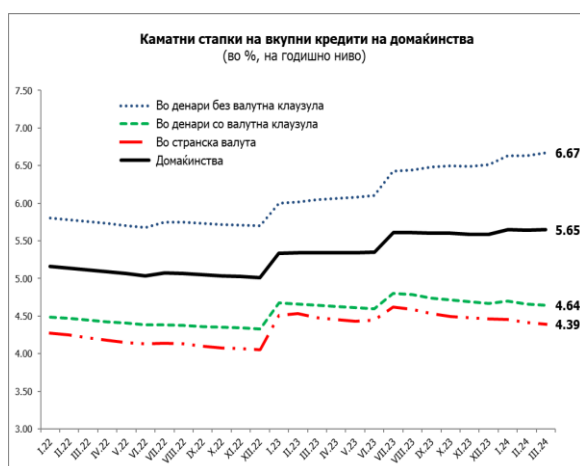
³ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа нефинансиските институции (јавни и останати).

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Кај просечната каматна стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор, во март, е забележано месечно зголемување од 0,04 п.п. и изнесува 2,12%. Притоа, промената се должи на зголемените каматни стапки на депозитите во странска валута (за 0,17 п.п.) и на каматните стапки на денарските депозити со и без валутна клаузула (за 0,14 п.п. и 0,01 п.п., соодветно). Во споредба со март минатата година, оваа каматна стапка е повисока за 0,38 п.п.
- Овој месец, кај каматната стапка на новопримените депозити⁴ на корпоративниот сектор е забележан месечен раст од 0,33 п.п. и изнесува 2,52%. Растот е резултат на зголемените каматни стапки на депозитите без валутна клаузула и на каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,55 п.п. и 0,09 п.п., соодветно), при намалени каматни стапки на денарските депозити со валутна клаузула (за 1,52 п.п.). Споредено на годишна основа, оваа каматна стапка бележи раст од 1,42 п.п.

2. Каматни стапки на домаќинствата⁵

Извор: НБРСМ.

- Во март, каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата изнесува 5,65% и бележи месечен раст од 0,01 п.п. Притоа, растот во целост се должи на зголемените каматни стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,04 п.п.), додека каматните стапки на кредитите во странска валута и денарските кредити со валутна клаузула се намалени (за 0,03 п.п. и 0,02 п.п., соодветно). Годишниот раст на оваа каматна стапка изнесува 0,31 п.п.

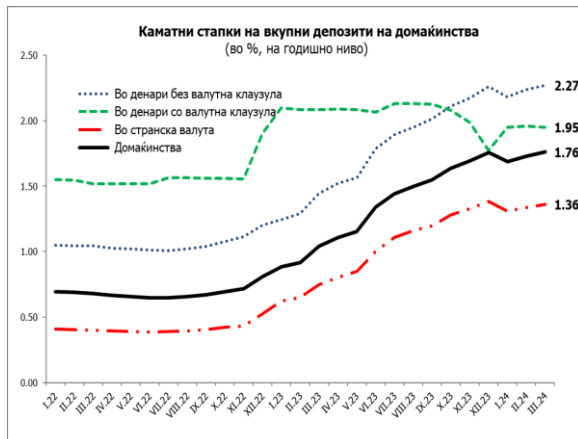
⁴ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на корпоративниот сектор, прекинот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од корпоративниот сектор.

⁵ За потребите на ова соопштение, домаќинствата опфаќаат: физички лица, самостојни вршители на дејност и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата, овој месец, изнесува 5,40% и на месечна основа е намалена за 0,05 п.п. Надолната промена е резултат на намалените каматни стапки на денарските кредити со валутна клаузула и на кредитите во странска валута (за 0,12 п.п. и 0,07 п.п., соодветно), при раст на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,10 п.п.). На годишно ниво, каматната стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата е зголемена за 0,17 п.п.

Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на вкупните депозити на домаќинствата, во март, изнесува 1,76% и оствари месечно зголемување од 0,03 п.п. Промената се должи на растот на каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,03 п.п.) и на каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,02 п.п.), додека каматните стапки на денарските депозити со валутна клаузула се намалени (за 0,01 п.п.) На годишна основа, оваа каматна стапка е повисока за 0,72 п.п.
- Овој месец, каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата⁶ оствари месечен раст од 0,07 п.п. и изнесува 2,42%. Нагорната промена целосно произлегува од растот на каматните стапки на новопримените депозити во странска валута (за 0,19 п.п.), во услови кога каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула се непроменети. Овој месец банките и штедилниците не евидентирале новопримени денарски депозити со валутна клаузула. Во однос на март претходната година, каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата е зголемена за 0,15 п.п.

⁶ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на домаќинствата, прекилот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за пондерираните каматни стапки на банките и штедилниците

http://www.nbrm.mk/statistika_na_kamatni_stapki.nspix

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Месечни податоци за каматните стапки: 31 мај 2024 година (референтен пресек заклучно со април 2024 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02/3215-235 лок. 108/110.